

KAAKKOIS-SUOMEN LUOVIA ALOJEN KEHITTÄMISVERKOSTON KOKOUS 2/2017

Aika: keskiviikko 19.4.2017 klo 13:00 – 15:30

Paikka: Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Pajarakennus Projektitila, Paraatikenttä 7, 45100 Kouvola
Kokouksen jälkeen Kulttuuri – studiot esitteli koulutusalaohjaaja Petteri Ikonen, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Läsnä:	Taiteen edistämiskeskus; Ka-S	Johanna Vuolasto
	Etelä-Karjalan liitto	Anu Talka
	Etelä-Karjalan liitto	Päivi Ilves
	Kymenlaakson liitto	Riitta Kallström
	Kaakkois-Suomen amk	Petteri Ikonen
	Kaakkois-Suomen amk	Valdemar Kallunki
	Kaakkois-Suomen amk	Roope Saukkonen
	Kaakkois-Suomen amk	Antti Viitanen
	Kaakkois-Suomen amk	Marja-Liisa Neuvonen-Rauhala
	Kaakkois-Suomen amk	Richard McGrath
	Saimia amk	Eija Mustonen
	Humanistinen ammattikorkeakoulu	Juha Iso-Aho
	Kouvola Innovation Oy	Paula Kulla
	Lappeenrannan kaupunki,	Terhi Jantunen
	Lappeenrannan liiketoiminnat Oy	
	Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy	Laura Peuhkuri
	Kouvolan kaupunki	Harri Kivelä
	Hämeen ELY-keskus	Riikka Huhtanen
	Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Noora Vauhkonen, siht.
	Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Heikki Melolinna
	Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Ritva Kaikkonen, pj.

1. Kokouksen avaaminen, läsnäolijoiden toteaminen ja esittely

Ritva Kaikkonen toivottaa osallistujat tervetulleiksi kokoukseen.

2. Kymenlaakson maakuntastrategia ja maakuntaohjelma, vs. aluekehitysjohtaja Riitta Kallström, Kymenlaakson liitto

Kymenlaakson maakuntasuunnitelma 2030: skenaarion tarkistus ja ajankohtaistaminen. Visio: Kymenlaakso on elinvoimainen ja ekotehokas asuin- ja liiketoimintaympäristö Pohjoisen kasvuvyöhykkeen ytimessä. Maakuntaohjelman alustavat toimintalinjat: Asuinympäristö, liiketoimintaympäristö, osaamis- ja innovaatioympäristö sekä liikenneyhteydet.

Kymenlaakson maakuntaohjelma 2018 - 2021

Valmistelutyössä huomioidaan nykyisten eri organisaatioiden vahva osallistuminen valmisteluun. Ohjelman rakenne: maakunnan ja sen osien nykytila ja kehittymismahdollisuudet, joiden pohjalta määritellään maakunnan kehittämisen tavoitteet, toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi sekä keskeiset hankkeet ja kehittämiskokonaisuudet. Toimenpiteet ryhmitellään toimintalinjoihin tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla.

Koulutuslajohtaja Petteri Ikonen painotti, että Kymenlaakson kehityksessä on huomioitava luovien alojen hyödyntäminen monialaisesti. Miten luovat alat luovat liiketoimintakulttuuria? Miten Kymenlaaksosta saadaan vetovoimainen?

Katso [Riitta Kallströmin esitys](#)

Maakuntahallintouudistus: kulttuurin edistäminen ja luova talous, erityisasiantuntija Johanna Vuolasto, Taiteen edistämiskeskus

Neljännän sektorin rooli nousee jatkossa (digitaaliset alustat, verkostot, toimijoiden välisyys, ameebamaisuus, määrittelemätön tila, yhteisöllisyys verkossa ja verkostoissa), jakamistalous, uudistumisen mahdollisuudet, myös harrastamisen roolien muutos, uudet teknologiat muuttavat maailmaa.

Kulttuurin toimijakenttä on täynnä pieniä toimijoita; vs. teollisuuden suuret toimijat. Kulttuurin parissa on hyvin vaikutusvaltaisia toimijoita. Näiden toimijoiden ääntä on kuultava. **Taiteen hyvinvointivaikutukset huomioon entistä enemmän:** green care voisi olla **culture care** →voimaannuttava vaikutus. Kuka puhuu niiden puolesta, jotka eivät enää itse pysty haluamaan? →prosenttiperiaatteen laajentaminen nähdään mahdollisuutena

Missä meidän tulisi onnistua? Mitä pitäisi yhdessä edistää ja tehdä?

Toimintasuunnitelma taiteen ja kulttuurin vaikuttavuuden osalta. Tarvitaan normaali hallinnollinen tulosohejaus, mutta myös **verkostot huomioivaa johtamista**. Mitkä ovat verkoston solmukohtat ja mihin pitää olla yhteydessä? Kulttuurin ostamisen pitää olla helppoa niin sotelille kuin yksilöillekin.

Kulttuuri lisää alueen elinvoimaisuutta, asukkaiden hyvinvointia, identiteettiä ja torjuu yksinäisyyttä.

Taiku- muistilista maakunnille on luonnos ja valmistuu kesäkuun alussa.

Johanna Vuolasto painotti kulttuuristen oikeuksien turvaamista maakunta, sote- ja kuntauudistuksessa. Hyvinvoinnin kehittämisen kärkihankkeisiin sisältyy esim. sirkus ja teatteri, jotka on tuotava osaksi ihmisten kulttuuripalveluja ihmisten asuinpaikasta riippumatta. Kulttuuria on tarjottava elämän kaikissa vaiheissa eri-ikäisille ihmisille.

Kunnalla on vastuu osaamisen ja sivistyksen turvaamisesta. Esimerkkinä kulttuurihyvinvointisuunnitelma. Maakunnalla on oltava sopivat keinot taide- ja kulttuuritoiminnan pysyvälle

toteuttamiselle osana sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteita. Taiteen saatavuuden pitäisi olla itsestäänselvyys palvelukokonaisuudessa. Terveys ja hyvinvointi; kulttuurin merkitys ennaltaehkäisevänä toimintana on erityisen tärkeää. Miten kunta voi palvella asukkaita, jos asukkaat eivät itse aktiivisesti hakeudu kulttuuripalveluihin? Neljäs sektori ja luovat alat ovat mukana tulevaisuuden kehityksessä. Valtion tavoitteena on saada taide ja kulttuuri näkyväksi osaksi sosiaali -ja terveystalouksia.

Anu Talka Etelä-Karjalan liitosta nosti esille maakuntauudistuksen mukana tulevat muutokset. Kenen tehtävä on huomioida luova talous uudistuksessa ja kuka vastaa kulttuuripalvelujen hoitamisesta? Yhteistyö eri organisaatioiden välillä on välttämätöntä.

Petteri Ikonen korosti yhteistyötä sekä Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan vahvuuksien hyödyntämistä.

Katso Johanna Vuolaston esitykset (sähköpostin liitetiedostoina)

4. Kaakkois-Suomi – Venäjä CBC – ohjelma, ohjelmajohtaja Päivi Ilves, Etelä-Karjalan liitto

Kaakkois-Suomi - Venäjä CBC 2014-2020: ylivaltakunnallinen ohjelma, jonka päätöksentekijät tulevat ydinalueelta (Kymenlaakso, Etelä-Karjala, Etelä-Savo ja Venäjältä Pietari ja Leningrad). Rahoituskehys on noin 72.3 miljoonaa euroa. Rahoitus jakautuu neljälle toimintalinjalle:

1. Liiketoiminta ja PK-yritysten kehittäminen
2. Koulutuksen, tutkimuksen ja innovaatioiden ja teknologian tukeminen
3. Houkutteleva, hyvinvoiva ympäristö ja alue
4. Helposti saavutettava ja yhteyksiltään hyvä alue

Ohjelman päättävät elimet: seuranta -ja valintakomitea; kuusi jäsentä Suomesta ja Venäjältä. Hankepäätökset on saatu tehtyä onnistuneesti. Kriteerit täyttävät hankkeet erottuvat helposti. Valintakomitea antaa suosituksen seurantakomitealle. Hakijoiden tukikelpoisuus; hankkeessa täytyy olla vähintään yksi kumppani ohjelman ydinalueelta, sekä Suomesta että Venäjältä. 80%:n tuki on mahdollista saada tukikelpoisiin kustannuksiin. Ensimmäinen haku päättyi 15.3 2017. (29 hakemusta), joista neljä hylättiin. **30.6.2017** päättyy toinen haku. Suositellaan kolme-viisi kumppania per hanke, sillä näin hankkeen kokonaisuuden hallinta on helpompaa. Kotisivu: www.sefcbc.fi

- 1 toimintalinja: 8 milj. haettua rahoitusta
- 2 toimintalinja: 7,2 milj. haettua rahoitusta
- 3 toimintalinja: 6.8 milj. haettua rahoitusta
- 4 toimintalinja: 1 milj. haettua rahoitusta

Katso [Päivi Ilveksen esitys](#)

5. ELY-keskuksen rahoituspalvelut yrityksille, rahoitusasiantuntija Riikka Huhtanen, Hämeen ELY-keskus

Yritysten kehittämispalvelut: ei rahaa vaan konsultointia. Yritysten kehittämispalvelut ovat tärkeitä, kun halutaan kansainvälistyä. Yritysten kehittämispalvelut: Analyysi, konsultointi ja koulutus sekä muut palvelut.

Yritystukea voi saada, jos hanke on yritykselle merkittävä ja tuki vaikuttaa olennaisesti yrityksen perustamiseen, kasvuun tai kehittymiseen. Yrityksellä on oltava edellytykset jatkuvaan kannattavaan toimintaan ja riittävä ammattitaito. Yrityksen on esitettävä toteuttamiskelpoinen liiketoimintasuunnitelma.

Katso [Riikka Huhtasen esitys](#)

6. Kaakkois-Suomi startupien toimintaympäristönä, ennakointiasiantuntija Heikki Melolinna, Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Startupin määrittely: kasvupotentiaali eli nopea kasvun mahdollisuus, ei maantieteellisiä rajoitteita eli kansainvälistymisen potentiaali, ratkaisu johonkin ongelmaan, valmius ottaa riskejä, riskipääoma (riskihakuisuus). Yritysesimerkkinä ResQ: yritysratkaisu lounasruuan hävikkiongelmaan. Ratkaisuna yritys / sovellus, jonka avulla ylimääräistä ruokaa myydään.

Startupien kannalta merkittävää on suotuista asenneilmasto (esim. Slush). Kasvuyrityksiä on vain pieni osa yrityksistä. Culture eats strategy for breakfast on ”yritysluontoinen kulttuuri”. Hallitusohjelmassa huomioitu innovaatioyritykset ja kasvuhakuiset yritykset. Startupien maantieteellinen jakautuminen: Kaakkois-Suomi keskivaiheilla ja Uusimaa edellä muita alueita, sillä vetovoimainen alueellisesti ja yrityskulttuurinsa puolesta.

Kaakkois-Suomen tilanne: Etelä-Karjalassa Green Campus Open kiihdyttämö (Green Campus Innovations -rahasto) Visedo, Fimatec, Ruble Tools, Aurelia Turbines. Kymenlaaksossa Cursor, *ship, LevelUp- kiihdyttämö.

Kaakkois-Suomen haasteet: ei voida kilpailla kasvukeskusten kanssa; keskus-periferia-malli. Koulutetut ihmiset lähtevät kasvukeskuksiin. Teollisuuspaikkakunnilla ei vahvaa kasvuyrittäjyyden perinnettä.

Mahdollisuudet: perinteisen teollisuuden ja pienyritysten yhteistyö. Ekosysteemi kehittyi hitaasti (startup-tapahtumat).

Luovan talouden näkökulma: mahdollisuus hyödyntää kertynyttä osaamista ja vapaus työmarkkinoilla toimimiseen (työelämän muutos, kun vakinaiset työsuhteet vähenevät). Yrittäjyys on mahdollisuus tulevaisuuden työmarkkinoilla.

Katso [Heikki Melolinnan esitys](#)

7. Kansainvälinen yhteistyö luovilla-aloilla, koulutusalojohtaja Petteri Ikonen, projektipäällikkö Silja Suntola, PatteriES -opiskeilijayhdistyksen puheenjohtaja Roope Saukkonen, projektipäällikkö Antti Viitanen, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Kansainvälisyys on Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa merkittävää: vaihto-opiskelijat, englanninkielinen opetus, Startup Passion, luovien alojen huomioiminen ja luovien alojen ekosysteemin keskittäminen.

- Startup Passion -projekti on Central Baltic -rahoitusohjelman rahoittama kansainvälinen kolmen maan yhteinen hanke. Cursor Oy toimii Lead partnerina ja muut partnerit hankkeessa ovat Kymenlaakson ammattikorkeakoulu, Tallinnan Yliopisto ja Stockholm School of Economics, Riika.
- Hankkeen tavoitteena on vahvistaa opiskelijoiden startup-kulttuuria ja- ekosysteemiä Suomessa, Virossa ja Latviassa järjestämällä kolmen maan yhteisiä startup-kiihdytysohjelmia opiskelijoille. Tuloksena näistä syntyy uusia kansainvälisiä startup-yrityksiä ja yhteistyötä yli rajojen. Kiihdytysohjelmat sisältävät koulutusta, mentorointia, businessideakilpailun ja mahdollisuuden osallistua kansainvälisiin startup-tapahtumiin.

*Ship =yrittäjyyslaiva: mentorointi ja pitchaus-kilpailu; tarkoitus houkuttaa nuoria mukaan tapahtumaan. Tapahtuman idea: jokainen osallistuu ja ideoi. Ideat viedään eteenpäin yhdessä mentorien avustuksella. Itsensä kehittäminen on merkittävässä roolissa. Kesällä 2017 on kolmen päivän tapahtuma Kotkan meripäivillä. Useita sponsoreita: Google, Cursor, OP, yms.

Startup student entrepreneurship society

Startup summer camp= opiskelijoista yrittäjiä; ideoita yrittäjyyselämään, neuvoja koulun ulkopuolisilta mentoreilta, tapahtumassa neuvotaan rahoituksen saamista, riskianalyysiä ja virheistä oppimista.

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa ilmestyy Insider-lehti.

Katso [Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun esitys](#)

8. Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson kuulumisia (mm. luovan talouden hankkeita, muita hankkeita, tapahtumia ja verkoston toimintaa)

Luovan alan yritysverkosto ja yritysten kehittämishankkeet, innovaatioasiantuntija Laura Peuhkuri, Imatran seudun Kehitysyhtiö Oy

Pienten yritysten ja yrittäjien haasteena on usein, että ydinsaaminen on yrittäjällä itsellään, mutta esim. ELY:n kehittämisavustuksissa omistajien työpanosta ei rahoiteta. Myös asiantuntija-palveluiden keskeinen rooli mietityttää, koska oma osaaminen on vankkaa. Tällä hetkellä on erilaisilla pienyritysten muodostamilla ryhmillä käsillä yhteistyön, yhteismarkkinoinnin löytäminen, jotta yhdessä voidaan olla näkyvämpiä ja jakaa esimerkiksi kansainvälisen markkinoinnin kustannuksia. Myynti- ja markkinointiresurssin tarve on myös tunnistettu monilla luovan alan yrityksillä ihan varsinaiseen tuotteiden ja palveluiden myyntiin.

Yritysten kehittämishankkeet ovat moninaisia. Tällä hetkellä meillä on pinnalla mm. digitaalisen tekniikan uusien mahdollisuuksien hyödyntäminen taiteen ja markkinoinnin rajapinnassa. Tavoitteena on taiteen ja tekniikan rajapinnassa olevien ratkaisujen tarjoaminen tai kehittää yritystoimintaa käsityöläisyydestä skaalautuvaan liiketoimintaan. Keskiössä on hyvinvointi-, sosiaali- ja terveysalan kohdennetut ja moniammatilliset palvelut sekä julkisille että yksityisille asiakkaille.

9. Muut asiat

- XVIII Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumi ”Kulttuurin sadat kasvot” 20.–24.9.2017 Pietari
- Kaakkois-Suomen kulttuurin teemautiskirjeen artikkeleita ja kuvia pyydetään toimittamaan 18.5.2017 sähköpostitse ritva.kaikkonen@ely-keskus.fi ja tuija.narhi@ely-keskus.fi.
- Toiminta-avustukset ovat loppuneet Kymenlaaksossa, mutta Etelä-Karjalassa rahatilanne on parempi. (Riikka Huhtanen)
- Kaakkois-Suomen luovien alojen verkoston seuraava kokous on syksyllä Skinnarilassa. Ajankohdasta lähetetään erillinen Doodle-kysely.

10. Kokouksen päättäminen

Ritva Kaikkonen kiitti läsnäolijoita ja päätti kokouksen noin kello 15.30.

JAKELU Kaakkois-Suomen luovien alojen kehittämisverkoston jäsenet ja varajäsenet:

Taiteen edistämiskeskus; Ka-S	Johanna Vuolasto	
Etelä-Karjalan liitto	Anu Talka	Satu Sikanen
Kymenlaakson liitto	Ulla Silmäri	Pia Lindgren
Kaakkois-Suomen amk	Petteri Ikonen Silja Suntola	Jorma Fagerström Valdemar Kallunki
Saimia amk	Eija Mustonen	Henri Karppinen
Humanistinen ammattikorkeakoulu	Juha Iso-Aho	Katri Kaalikoski
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	Markku Ikävalko	
EKAMI	Kimmo Keskinen	Ulla Jaskari
Kouvola Innovation Oy	Kirsi Vainio	Paula Kulla
Lappeenrannan kaupunki,	Terhi Jantunen	Päivi-Linnea Pötry
Lappeenrannan liiketoiminnat Oy		
Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy	Laura Peuhkuri	Antti Oravuo
Cursor Oy	Noora Kiili	Marjo Luomi
Haminan kaupunki	Ilkka Muurman	Hannu Kaukiainen
Imatran kaupunki	Eero Laajo	Harri Valtasola
Kotkan kaupunki	Niilo Sevänen (poissa 1.1.2017)	
	Antti Karjalainen (sij.)	Tiina Salonen
Kouvolan kaupunki	Harri Kivelä	Petteri Portaankorva
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Tea Raatikainen	
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	Heikki Melolinna	
Hämeen ELY-keskus	Riikka Huhtanen	
Kokoukseen kutsuttu		
Etelä-Karjalan liitto	Päivi Ilves	
Kymenlaakson liitto	Riitta Kallström	
Etelä-Suomen aluehallintovirasto	Merja Ekqvist	
Uudenmaan ELY-keskus	Anna Viitanen	
Hämeen ELY-keskus	Valtteri Karhu	
Creative and Inclusive		
Taideyliopisto	Kirsi Siltanen	

MUISTIO

Hämeen ELY-keskus

Kristiina Juusti

Kaakkois-Suomen amk

Roope Saukkonen

Kaakkois-Suomen amk

Antti Viitanen

TIEDOKSI ELY-keskus, E-vastuualue